

Duurzaamheidsvisie De Nieuwe Stad

De Nieuwe Stad, centraal gelegen in Amersfoort, is een gebied in ontwikkeling dat organisch groeit en continu verandert. Het gebied, wat ooit een grote asfaltplak en industrieterrein was, wordt herontwikkeld tot een fijne toekomstbestendige verblijfsplek die mens en dier omarmt. Er zijn al verschillende maatregelen genomen om het gebied toekomstbestendig te maken, vooruitlopend op wet- en regelgeving. Met de realisatie van het warmtenet, de plaatsing van zonnepanelen, verduurzaming van bestaande industriële gebouwen, en het laadplein voor elektrische mobiliteit is de basis gelegd voor een energieneutrale wijk. Op deze basis bouwt Schipper Bosch nu verder. Dit doen we door in te zetten op verschillende duurzame thema's: energie-opwek en -opslag, biodiversiteit, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit en innovaties en circulariteit. Deze thema's passen ook bij het Convenant Duurzaam Bouwen, waar Schipper Bosch mede-initiatiefnemer van is.

Energie opwek en -opslag

De plannen voor de toekomstige ontwikkelingen in De Nieuwe Stad zullen voldoen aan alle vigerende regelgeving. Echter, onze verwachting is dat deze duurzaamheidsmaatregelen al snel onvoldoende zijn in de toekomst. Daarom willen we een stapje extra zetten. In De Nieuwe Stad willen we energie opwekken en opslaan, zodat het gebied minder afhankelijk is van externe bronnen. Dit doen we onder meer door het realiseren van een parkeerhuis – 'de motor van het gebied' – met logistieke hub waarvan het dak en de gevels worden ingezet voor energie-opwek. Daarnaast faciliteren we hier ruim voldoende laadpalen voor elektrische voertuigen – in aanvulling op het laadplein – om de transitie naar elektrisch vervoer te stimuleren. Via de laadpalen kunnen uiteindelijk de auto's elektriciteit terugleveren aan het energienet in de daluren. Naast energieopslag in auto's, onderzoeken we de mogelijkheid om een grote batterij te plaatsen voor het opslaan van de energie die niet meteen gebruikt wordt. Dat helpt om het energienet te ontlasten op piekmomenten. We onderzoeken of we een directe koppeling kunnen maken met de nieuwe gebouwen, om deze (gedeeltelijk) zelfvoorzienend te maken. Naast elektriciteit is warmte en koeling een belangrijk thema. We willen graag de nieuwe gebouwen aansluiten op het bestaande warmtenet. Daarnaast zijn we aan het onderzoeken of we aquathermie kunnen toepassen, door water uit de Eem te gebruiken voor de koeling van de gebouwen.

Biodiversiteit

Om letterlijk en figuurlijk een groeiend en bloeiend stadsdeel te maken, is biodiversiteit een belangrijk thema. Schipper Bosch heeft een groenvisie opgesteld, waarin we beschrijven welke doelen we willen halen, aan welke concrete eisen alle nieuwbouw moet voldoen en hoe er wordt getoetst. In deze paragraaf worden de belangrijkste punten uit de groenvisie genoemd. Op of om ieder gebouw wordt tenminste één groot groen gebaar gemaakt. Dit groen moet beeldbepalend zijn voor De Nieuwe Stad en bestendig zijn in de tijd. Dit behelst onder meer dat wij zelf het onderhoud ervan ter hand nemen en dat we dit niet laten afhangen van individuele gebruikers en bewoners. Bij de keuze voor de (inheemse-) beplanting wordt rekening gehouden met voeding voor wilde bijen en vogels. Verder geeft ieder gebouw op meerdere plekken ruimte aan de dieren die in dit gebied voorkomen, bijvoorbeeld door nestkasten voor vogels en vleermuizen te plaatsen. Wij volgen hierbij het PvE der Dieren om te bepalen op welke hoogte en oriëntatie deze soorten het beste tot hun recht komen. De architecten worden bijgestaan door een ecooloog, die ervaring heeft met de flora en fauna in De Nieuwe Stad. Om te zorgen dat deze ambities worden verwezenlijkt, is een regieteam groen samengesteld. In dit team zitten experts met betrekking tot ecologie, groenstructuren en watermanagement. Het regieteam helpt de ontwerpers met het toepassen van oplossingen, en toetst aan de groenvisie.

Klimaatadaptatie

Om een toekomstbestendig stadsdeel te maken, houden we rekening met hittestress en de noodzaak om in de zomer voldoende verkoeling aan te bieden. Allereerst zorgt het groen op de gebouwen en op maaiveld voor verkoeling. Daarnaast worden voldoende schaduwplekken gecreëerd, gecombineerd met groene pocketparken. Bij ieder gebouwontwerp geven zonnestudies inzicht in de zon- en schaduwplekken. Deze worden gebruikt om te toetsen of het plein De

Oliemolenhof voldoende zonnig is tijdens evenementen zoals Koningsdag, maar ook of er in de zomer voldoende schaduwplekken zijn.

Naast het toepassen van een duurzame manier van koelen - aquathermie - houden we bij het ontwerpen van de gebouwen ook rekening met de grenswaarden TO-juli (Temperatuur Overschrijding in de maand juli). Hierbij nemen wij naast actieve koeling ook mogelijke oplossingen als buitenzonwering, overstekken en zomernachtventilatie ter overweging mee.

Ook waterberging is een belangrijk onderdeel van het integraal ontwerpen in De Nieuwe Stad, vooral ingegeven door het feit dat het steeds langer droog is in de zomermaanden. Het is onze ambitie om voldoende water te bergen, zodat het groen in tijden van droogte twee maanden lang zonder schoon drinkwater kan worden bewaterd. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor waterberging op het dak en op en onder straatniveau.

Duurzame mobiliteit en innovaties

De Nieuwe Stad wordt een autoluw gebied, waarbij ingezet wordt op duurzame innovaties.

Allereerst willen we in het parkeerhuis Mobility-as-a-Service (MaaS) faciliteren, door verschillende duurzame mobiliteitsoplossingen aan te bieden. Hier kunnen bewoners onder meer elektrische auto's, elektrische bakfietsen en elektrische verhuisbusjes huren. Door de grote beschikbaarheid van deelvervoer en beperkt aanbod van privéparkeerplaatsen wordt eigen autobezit ontmoedigd. De ontsluiting van dit parkeergebouw is aan de rand van het gebied, waardoor het hart van het gebied zoveel mogelijk autovrij blijft.

Om het aantal vervoersbewegingen verder te verminderen is Schipper Bosch voor bezorg- en pakketdiensten in De Nieuwe Stad een pilot gestart, waarbij één leverancier alle pakketten op één moment per dag levert. De pakketten worden eerst in een hub buiten de stad afgeleverd en middels duurzaam vervoer bezorgd in pakketwanden in de appartementencomplexen. Het minimaliseren van pakketritten bespaart veel uitstoot van CO₂, en zorgt ervoor dat het gebied zoveel mogelijk autoluw blijft.

Verder wordt onderzoek gedaan naar duurzame innovaties. De SunGlacier, een innovatie van uitvinder en kunstenaar Ap Verheggen die water onttrekt uit omgevingslucht en opslaat, is een voorbeeld hiervan. Door een SunGlacier een plek te geven in het gebied en te tonen hoe dit werkt, wordt bijgedragen aan zowel educatie als duurzaamheid. We blijven zoeken naar dit soort innovaties.

Circulariteit

We willen zo flexibel en circulair mogelijk bouwen. Circulariteit wordt op gebiedsniveau al toegepast door het hergebruik en transformeren van bestaande gebouwen. Het hergebruik van de paviljoens is daarvan een voorbeeld; deze gebouwen hebben, na gestaan te hebben in Kessel en Almere, een derde leven gekregen in De Nieuwe Stad. Ook de transformatie van de bestaande gebouwen van de Prodentfabriek heeft ervoor gezorgd dat niks hoeft te worden gesloopt.

Waar mogelijk ontwerpen we de nieuwe gebouwen met een hoge mate van flexibiliteit. Daardoor zijn ze multifunctioneel inzetbaar in de toekomst en kunnen we de functies in de toekomst veranderen zonder de gebouwen te hoeven slopen.

Tot slot doet Schipper Bosch onderzoek naar oplossingen om (bijna-)afval te hergebruiken, door bijvoorbeeld een inzamelpunt voor hout te maken, of juist samenwerkingen aan te gaan met duurzame afvalverwerkers.

Zichtbare oplossingen

Als Schipper Bosch zijn we ons zeer bewust van de verantwoordelijkheid die we dragen en daarom geloven wij in toekomstbestendige en duurzame oplossingen, die we samen willen vieren en zoveel mogelijk zichtbaar willen maken. Dit doen we bijvoorbeeld door zonnepanelen te laten uitsteken over het dak, nestkasten zichtbaar maken in de gevel, en watersystemen door kleuren te accentueren. Hiermee eren we het industriële karakter van De Nieuwe Stad en inspireren we bewoners en bezoekers van het gebied.